

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2022/1585

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av krav fremsatt 31. oktober 2022 fra advokat Odd Bovim ved Ryger Advokatfirma AS på vegne av [REDACTED] om dekning av sakskostnader etter bestemmelsen i lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36.

Kravet har sitt grunnlag i Stiftelsesklagenemndas vedtak 31. oktober 2022 der nemnda omgjorde Stiftelsestilsynets vedtak 3. februar 2022 om å avvise søknad om opphevelse av testamentarisk båndlegging av fast eiendom, jf. stiftelsesloven § 55 første ledd a) (saksnummer 2022/1018). Spørsmålet i saken er om vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd avgjør Stiftelsesklagenemnda spørsmålet om dekning av sakskostnader i saker der nemnda treffer endelig vedtak i klagesaken, jf. Prop. 12 L (2014-2015) side 10.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok leder Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn

Stiftelsesklagenemnda omgjorde i vedtak 31. oktober 2022 Stiftelsestilsynets vedtak 3. februar 2022 om å avvise [REDACTED] søknad om oppheving av testamentarisk båndlegging av fast eiendom.

I brev av 31. oktober 2022 krever klagers advokat dekning av advokatutgifter på 9 975 kroner med tillegg av merverdiavgift, til sammen 12 468,75 kroner. Det framgår av brevet at advokaten har brukt [REDACTED] timer til en timesats på [REDACTED] eksklusiv merverdiavgift. Arbeidet gjelder ifølge brevet gjennomgang av vedtak, korrespondanse med klager og utferdigelse og oversendelse av klage.

3 Stiftelsesklagenemndas vurdering

Det følger av forvaltningsloven § 36 første ledd at retten til å få dekket sakskostnader gjelder der «*et vedtak blir endret til gunst for en part*» og at dekningen gjelder «*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*».

I vedtaket av 31. oktober 2022 omgjorde Stiftelsesklagenemnda Stiftelsestilsynets avvisningsvedtak av 3. februar 2022 i tråd med klagers krav. Saken ble dermed sendt tilbake til Stiftelsestilsynet for realitetsbehandling. Da realiteten i saken ikke er endelig avgjort i klagers favør, kan det stilles spørsmål ved om vedtaket er «*endret til gunst*» for klager.

Det har vært noe usikkert om det etter forvaltningsloven § 36 kan tilkjennes dekning av sakskostnader i et tilfelle som det foreliggende der et vedtak oppheves og sendes i retur for ny behandling i første instansen, se J. F. Bernt i note 945 til forvaltningsloven i Norsk

Lovkommentar (revidert 6.12.2017), med videre henvisning til G. Woxholth, Forvaltningsloven med kommentarer 2011, side 598-600.

Sivilombudsmannen har uttalt følgende i sak SOMB-2016-252:

«Forvaltningsloven § 36 første ledd er riktignok ikke ment å holde en privat part økonomisk skadesløs i sitt møte med forvaltningen. Det sentrale hensynet som taler for kostnadsdekning, er imidlertid at den private parten ikke bør påføres kostnader som følge av at forvaltningen har gjort en feil. Hadde førsteinstansen behandlet saken korrekt både prosessuelt og materielt i første omgang, ville det bare vært nødvendig med én runde i førsteinstansen. Behovet for å gå en ny runde i førsteinstansen er en følge av forvaltningens feil. Det fremstår lite rimelig at den private parten ikke skal få dekket sine nødvendige kostnader når det er forvaltningen selv som har tvunget klageren inn i denne ekstra runden som følge av de prosessuelle og/eller materielle feilene.

[...]

Forvaltningsloven § 36 får etter dette anvendelse der det foreligger et vedtak som den private part gjennom en klage har fått endret. En opphevelse av et vedtak gir klageren en endring i den prosessuelle posisjonen, mens den materielle posisjonen først kan bedres ved førsteinstansens nye behandling.»

Justisdepartementets lovavdeling og Sivilombudet har hatt noe ulikt syn på spørsmålet om dekning av sakskostnader for arbeid i forbindelse med klageinstansens opphevelse på grunn av saksbehandlingsfeil som verken innebærer en permanent eller midlertidig endring for den private part i det materielle spørsmålet. Imidlertid kan Lovavdelingens uttalelse i JDLOV-2003-5696 nok tas til inntekt for at en midlertidig endring i den materielle posisjon i klagers favør er tilstrekkelig til at klager kan tilkjennes sakskostnader etter forvaltningsloven § 36. Dette er også lagt til grunn i Stiftelsesklagenemndas praksis, se sak 2019/655. I saken her har klager fått rett til realitetsbehandling av klagen, noe som må ses på som en midlertidig endring i klagers materielle posisjon. Stiftelsestilsynets vedtak ble dermed ved klagebehandlingen i Stiftelsesklagenemnda endret til gunst for klager.

██████████ har pådratt seg utgifter til advokat og advokatutgifter er vesentlige kostnader etter forvaltningsloven § 36.

Klagesaken gjaldt spørsmål om avvisning av klage, og hovedspørsmålet var om norsk rett gjaldt i saken som hadde tilknytning til både Norge og USA. Hovedtemaet i saken var av klar juridisk art der det var nødvendig å gå inn i og vurdere rettskildene på området. Stiftelsesklagenemnda mener at det var nødvendig at klager benyttet advokat for å ivareta sine interesser i saken. Etter nemndas syn er utgiftene til juridisk bistand som er krevet dekket rimelige sett i forhold til sakens omfang og vanskelighetsgrad. Kostnadene vurderes som vesentlige og nødvendige, jf. forvaltningsloven § 36 første ledd.

Beløpet som dekkes av det offentlige er etter dette 12 468,75 kroner inklusiv merverdiavgift.

4 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda treffer etter dette følgende vedtak:

██████████ tilkjennes dekning av sakskostnader med 12 468,75 kroner inklusiv merverdiavgift.

**Beløpet betales av staten v/Stiftelsestilsynet til Ryger Advokatfirma AS,
klientkontonummer [REDACTED]**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. stiftelsesloven § 7 a femte ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 28. november 2022

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er godkjent elektronisk